

1. A nemzeti érték megnevezése
SZENT MIHÁLY KATOLIKUS TEMPLOM

2. A nemzeti érték szakterületi besorolása
ÉPÍTETT KÖRNYEZET

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye
IZSÁK

4. A helyi értéktárba vétel sorszáma, ideje: 1/14/2015

Az 1766-ban megnyitott katolikus háztörténet, a Historia Domus bejegyzései szerint Izsákon „emberemlékezet óta” volt templom. Ezt egyéb történeti feljegyzések is megerősítik András király uralkodása idején, 1211-ben készült a tihanyi apátsághoz tartozó birtokok határleírása, vagyis „leltára” amely megemlíti Culum-falut, mint az apátság birtokrészét, amelynek temploma is van, egy körtemplom, Szent Kereszt néven. Ekkor tehát már bizonyosan volt temploma Izsáknak. Hogy pontosan mikortól, arra nincs adatunk.

A mai katolikus templomot, a régi körtemplom helyén 1801-ben kezdték építeni az izsákiak. A klasszicista stílusú templom nyolc év alatt készült el. Építőanyaga a régi templom köveiből került ki, valamint a Dunán uszályokon Dunaföldvárra, majd onnét szekereken Izsákra szállított pilisi mészkőből, illetve a volt ágasegyházi templom megmaradt köveiből. Az építés költségeit zömében az izsákiak állták, a vallásalaptól 5000 forintnyi támogatást kaptak. A templomot 1808-ban szentelték fel Szent Mihály tiszteletére.

A főoltár és mellékoltár olajképeit 1809 és 1811 között Pesti Schwarz József festette. Copf stílusú szószéket 1812-ben állítottak. Az első díszítőfestést 1912-ben kapta a templom, és ekkor készültek a mennyezeti szekők is, Milié Kálmán festőművész munkájaként. 1962-ben festették újra a templombelsőket. A munkákat Csibi Mihály festőművész irányította és ő festette a főoltár melletti, Gábriel és Rafael főangyalt ábrázoló, valamint a szentély fölötti „Az angyalok harca” című szekőket. A díszítő festési munkákat Angel Menyhért és Boltos Lajos végezték. Az évtizedek alatt néhol erősen megkopott díszítőfestést a templom építésének 200-dik évfordulójára, 2008-ban újítták meg. Ekkor az első, 1912-es kifestés szerint festették újra. A festési munkákat a piliscsévi a Szendi-Barokk Kft., a szekők felújítását a Krisztart Bt. végezte el.

2008-ra, a 200 éves évfordulóra nemcsak a templombelső, hanem a külső homlokzat és a tetőszerkezet is megújításra került, az Európai Unió SHAPARD programjától kapott pályázati pénzből és a kalocsai érsekség nyújtotta támogatásból.

Az izsáki Szent Mihály-templom műemléki védetség alatt áll.

1. A nemzeti érték megnevezése
THERMÁL KOZMETIKUMOK

2. A nemzeti érték szakterületi besorolása
IPARI ÉS MŰSZAKI MEGOLDÁSOK

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye
IZSÁK

4. A helyi értéktárba vétel sorszáma, ideje: 1/27/2015

Az Izsáki Állami Gazdaságban az 1980-as években hozták létre azt a kozmetikai üzemet, amely a hazai (harkányi, bükfürdői, hajdúszoboszlói) gyógyvizek és az izsáki szőlő, illetve az abból készült must értékes anyagainak felhasználásával kezdett hajápolási, szépészeti, masszázs és gyógykrémeket gyártani. A Thermal márkanéven forgalmazott termékek nemcsak itthon sikeresek, hanem Szlovákiában, Csehországban, Németországban is keresettek. A termékek a felhasználók számára otthon is biztosítják a híres magyar gyógyvizek jótékony hatását. A kozmetikai értékek mellett jelentős az izsáki Thermal krémek reumatikus betegségeket gyógyító hatása is.

1. A nemzeti érték megnevezése
KOLON TAVI MADÁRVÁRTA
2. A nemzeti érték szakterületi besorolása
KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye
IZSÁK
4. A helyi értéktárba vétel sorszáma, ideje:1/31/2015.

A Kiskunsági Nemzeti Park III. számú, Izsák melletti Kolon-tavi törzsterületén 1997-ben hozták létre a Madárvártát. Két matyói tanyaépületet alakítottak át úgy, hogy ott egész évben folyhat madármegfigyelési és gyűrűzési munka, valamint ilyen célú táborok is szervezhetők a helyszíneken.

A Madárvárta otthont ad a Kolon-tavi madártani, geológiai, botanikai és egyéb kutatásoknak. Munkatársai aktív szerepet vállalnak a Kiskunsági Nemzeti Park oktatási programjában, mely keretében nyílt napokat szerveznek gyűrűzési bemutatóval egybekötve. Lehetőséget biztosítanak kis csoportok nomád táborozására, ahol a diákok vezető tanáruk segítségével, a Madárvárta eszközeinek használatával terepi, természetismereti gyakorlatra tehetnek szert.

A Madárvárta működése során lehetőségeihez mérten részt vesz a Kiskunság madárvilágának felmérésében, számos védett faj mentési programjaiban és egyéb gyakorlati természetvédelmi munkákban (pl. odú-telepítés, fészkelőszigetek létesítése és karbantartása, műfészkek kihelyezése, sérült madarak mentése). A szűkebb, saját területeiken végzett munkán kívül gyűrűzési akciókat szerveznek a közeli Böddi-székre és a Tiszaalpári-öblözetbe is.

1. A nemzeti érték megnevezése
IZSÁKI SÁRFEHÉR NAPOK – VÁROSI FESZTIVÁL

2. A nemzeti érték szakterületi besorolása
KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye
IZSÁK

4. A helyi értéktárba vétel sorszáma, ideje: 1/8/2015 21.01.2015

1936 óta rendezik meg Izsákon, a helyi speciális szőlőfajtáról, a Sárfehérről elnevezett városi napokat. Az 1929-es világválság után kialakult, a mezőgazdaságot különösen is sújtó nehéz gazdasági helyzetből való kiútkeresés közben határozta el az akkori izsákiak, hogy létrehoznak egy olyan háromnapos rendezvényt, amellyel maguk felé fordíthatják az országos érdeklődést. Felhívhatják a szélesebb közvélemény figyelmét is mindarra a kincsre, amelyet az izsáki határ ad, s amelyet az izsáki parasztok, iparosok, kézművesek megtermelnek, elkészítenek. Ezért a program alkalmából nagyszabású kiállításokon tették közzemlére a helyben termelt terményeket, iparos, kisiparos termékeket, e mellett színvonalas kulturális programokat is rendeztek. Az első Sárfehér napok fővédnökéül Darányi Kálmán földművelési minisztert nyerték meg, aki személyesen is ellátogatott a rendezvényre, így országos figyelmet kapott a program.

A háború felé haladó politikai helyzetben aztán a siker ellenére sem ismételték meg a rendezvényt, csak a háborút követően néhányszor, majd az 1970-es, 80-as években háromszor. 1991-től viszont minden év szeptemberének utolsó hétfőjén megrendezésre kerül az izsáki ünnep, az eredetihez hasonló struktúrában és célokkal. A szándék a régi. A helyben létrehozott szellemi, kulturális és termelési értékekre, s magára a városra terelni a tágabb közvélemény figyelmét. Termény, termék és képzőművészeti kiállítások keretében tárjuk a látogatók elé a helyben készült és előállított értékeket. Mindezek mellé sztárfellépőket felvonultató szórakoztató és kulturális programok is társulnak. Valamint az a hagyomány is folytatódik, hogy földművelési miniszterek, államtitkárok nyitják meg évről évre a Sárfehér Napokat.

Méltó alkalom az ünnep az évi, illetve egy-egy időszak önkormányzati fejlesztéseinek, beruházásainak és a városi kitüntető címek – Izsák Díszpolgára, Izsákért Emlékérem - átadására is. A térség egyik legkiemelkedőbb őszi programja a Sárfehér Napok, melyre az ország távolabbi településeiről, sőt külföldről is sokan ellátogatnak. A három nap alatt évről évre mintegy húszezren fordulnak meg a különböző programokon.

1993-tól kapcsolódik a Sárfehér Napok programjához a Sárfehér Fogathajtó Kupa elnevezésű országos fogathajtó verseny, amely gyorsan az egyik legrangosabb hazai versennyé vált. Nemzetközi fordulói is vannak, valamint több mint egy évtizede a magyar bajnokság zárófordulója az izsáki verseny, ahol az egyes, a kettes, a négyes, valamint a póni kategória magyar bajnokait avatják. 2013-ban négyesfogathajtó Európa-bajnokság, 2014-ben egyesfogathajtó világbajnokság zajlott a Sárfehér Napok keretében. E fogatversenyek, köztük az Eb-vel és a vb-vel szintén jól szolgálják az alapcél, minél többen ismerjék meg Izsákot, az izsáki termékeket, terményeket, sport és művészeti értékeket.

2006-tól országos motoros találkozó is a program része, mely a motorosok körében olyan rangos eseménnyé vált, hogy alkalmanként 8-900 motor tart felvonulást a városban. Ez az egyik legnagyobb létszámot vonzó motoros találkozó. Izsákon, a Sárfehér Napok keretében zárják az ország motorosai az adott évi szezon.